

Bruselj, 7.3.2013
COM(2013) 122 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Pametna pravna ureditev – odziv na potrebe malih in srednjih podjetij

{SWD(2013) 60 final}

Pametna pravna ureditev – odziv na potrebe malih in srednjih podjetij

1. Uvod

Mala in srednja podjetja so hrbtenica evropskega gospodarstva, saj znatno prispevajo k inovacijam, rasti in ustvarjanju delovnih mest. Okrog 20,7 milijonov malih in srednjih podjetij (MSP) v EU zaposluje 67 % delovne sile v zasebnem sektorju. Nedavna študija je pokazala, da so MSP ustvarila 85 % neto novih delovnih mest v EU v obdobju od 2002 do 2010. To jasno kaže na njihov pomen za gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest v Evropi¹.

MSP lahko najboljše uspevajo v poslovnem okolju, v katerem pravna ureditev spoštuje njihove posebne potrebe in pri tem uresničuje svoje politične cilje. Pravna ureditev je potrebna za enotni trg, saj vzpostavlja enake konkurenčne pogoje, zagotavlja pošteno konkurenco, prispeva k varnosti in zdravju ljudi ter varuje okolje, delavce in potrošnike. Gre za instrument, s katerim javna politika EU dosega svoje cilje in tako prinaša koristi evropskim državljanom. Pri oblikovanju te politike pa je treba upoštevati tudi MSP.

Odkar je bil sprejet Akt za mala podjetja za Evropo, sta zmanjševanje birokracije in pripravljenost prisluhniti MSP trdno zasidrana v delu Komisije. Sporočilo Komisije „Zmanjšanje upravnega bremena za MSP – Prilagoditev predpisov EU potrebam mikropodjetij“ iz leta 2011 pomeni nadaljnji korak pri tem delu. Temelji na načelu „najprej pomisli na male“ iz Akta za mala podjetja za Evropo, ki zahteva, da se pri oblikovanju zakonodaje upoštevajo učinki na MSP in da je treba obstoječe ureditveno okolje poenostaviti². To načelo omogoča mikropodjetjem, da so izvzeta iz pravne ureditve, če je to upravičeno, in zagotavlja manj stroge zakonske predpise za MSP³. Nedavno sporočilo o industrijski politiki⁴ priporoča poenostavitev ureditvenega in upravnega okolja, zlasti za MSP, ter poudarja pomen enostavnega, stabilnega in predvidljivega dolgoročnega regulativnega okvira za naložbe v nove tehnologije in inovacije. Po novem programu ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) so tudi opredelitev možnosti za poenostavitev, nepotrebni upravni stroški in področja za izboljšavo učinkovitosti sestavni in stabilen del oblikovanja politike in programov⁵.

To sporočilo vsebuje pregled napredka pri:

- uporabi izvzetja mikropodjetij;
- uvedbi manj strogih zakonskih predpisov za MSP;
- uvedbi kazalnikov uspešnosti za MSP;
- zagotavljanju ustreznosti predpisov.

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/supporting-documents/2012/do-smes-create-more-and-better-jobs_en.pdf

² COM(2008) 394 final, str. 7.

³ Poročilo Komisije „Zmanjšanje upravnega bremena za MSP – Prilagoditev predpisov EU potrebam mikropodjetij“, COM(2011) 803.

⁴ COM(2012) 582 final – Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva.

⁵ COM(2012) 746 final, http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/com_2013_en.pdf

Sporočilo prav tako opredeljuje nadaljnje ukrepe, ki bodo sprejeti za MSP pri oblikovanju politike in programov.

2. Izvzetje mikropodjetij iz zakonodaje EU

Preden Evropska komisija predlaga nove pobude ali spremembe obstoječe zakonodaje EU, se opravi obsežno pripravljalno delo. Začne se z objavo načrtov, ki obveščajo zainteresirane strani o možnih pobudah Komisije, razpoložljivih dokazih ter načrtovanem pripravljalnem in posvetovalnem delu. Načrti vsebujejo informacije o začetni opredelitvi problemov, ciljnih, možnostih in predhodni oceni učinkov ter o predvidenem časovnem razporedu. Gre za javne dokumente, tako da lahko različne zainteresirane strani – od MSP do socialnih partnerjev – glede teh predložijo svoja stališča. Načrti prav tako opredeljujejo, kdaj in kako bo potekalo posvetovanje z zainteresiranimi stranmi⁶. Komisija možne gospodarske, socialne in okoljske posledice vseh svojih predlogov s pomembnimi učinki ovrednoti s pomočjo ocen učinka. Te vsebujejo različne možnosti za reševanje problemov, od katerih je ena možnost vedno odsotnost kakršnih koli ukrepov. Kakovost ocen učinka se neodvisno preveri, preden Komisija sprejme predlog.

S postopkom ocen učinka želi Komisija preprečiti nepotrebno upravno breme. Komisija preuči možnost izvzetja mikropodjetij iz področja uporabe pobude, ne da bi s tem ogrozila cilj morebitnega predloga.

Primer izvzetij MSP, ki jih je sprejel zakonodajalec EU in jih države članice trenutno uvajajo:

- Majhnim trgovinam, ki prodajajo električne in elektronske naprave, ni treba zagotoviti dodatnega prostora za izpolnjevanje obveznosti prevzema odpadnih izdelkov v skladu z novo *direktivo o električnih in elektronskih odpadkih*⁷. Obveznost prevzema odpadnih izdelkov se uporablja le za maloprodajne trgovine, ki so večje od 400 m².

Primeri izvzetij MSP, ki jih predlaga Komisija in so trenutno v zakonodajnem postopku EU:

- Proizvajalci, ki so odgovorni za manj kot 500 registracij *novih osebnih avtomobilov* na leto, so izvzeti iz obveznosti določitve cilja glede CO₂ v skladu s predlogom Komisije za uredbo o spremembi Uredbe (ES) št. 443/2009 o emisijah avtomobilov⁸.

⁶ Na področju socialne politike so na primer posvetovanja s socialnimi partnerji po Pogodbi obvezna, preden lahko Komisija predloži predloge.

⁷ Direktiva 2010/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO), UL L 197/38, 24.7.2012.

⁸ Predlog Komisije za uredbo o spremembi Uredbe (ES) št. 443/2009 zaradi opredelitve načinov za doseganje cilja za leto 2020 glede zmanjšanja emisij CO₂ iz novih osebnih avtomobilov, COM(2012) 393.

- Bilo je predlagano, da se nekatere kategorije vozil, ki se vozijo v območju manj kot 100 km od kraja, kjer se nahaja njihovo podjetje, izvzame iz Uredbe (ES) št. 561/2006 in zato tudi iz zahtev v zvezi s tahografi⁹.
- Nova uredba o splošnem varstvu podatkov¹⁰ predlaga, da podjetjem z manj kot 250 delavci ni treba imeti uradne osebe za varstvo podatkov in da je treba upoštevati posebne ukrepe za MSP v okviru delegiranih aktov Komisije, katerih cilj je nadaljnje določanje meril za presojo, ali je potrebna ocena učinka na varstvo podatkov.
- MSP z manj kot 250 zaposlenimi ne bi bilo treba izpolnjevati zahtev v predlogu Komisije o ženskah v upravnih odborih podjetij¹¹, ki določa, da podjetja z manj kot 40 % neizvršnih ženskih direktorjev uporabijo pregledne izbirne postopke, ki temeljijo na nevtralnih merilih za izbor, da bi dosegla 40 % do 1. januarja 2020.

Ocene učinka so tudi pokazale, da mikropodjetij ni vedno mogoče izvzeti. Ne morejo biti na primer izvzeta iz obveznosti glede varstva potrošnikov, ali če obstajajo jasni dokazi, da zaradi izključitve pravna ureditev ne bi dosegla svojega cilja, na primer, zaščite delavcev ali potrošnikov. Ni jih mogoče izvzeti iz zahtev Pogodbe EU, ki varujejo, na primer, temeljne pravice. Prav tako ne morejo biti izvzeta, če je zakonodaja posebej namenjena majhnim podjetjem, kot so družbe „poštni nabiralnik“¹², ki se izogibajo zakonu na primer na področju storitev in konkurence. V takšnih primerih, ko mikropodjetja ne morejo biti izključena iz zakonodajnih predlogov, je treba analizo in razloge razložiti v oceni učinka.

Omejitve za možne izjeme:

- Pri obravnavi vprašanja družb „poštni nabiralniki“¹³, ki se izogibajo minimalnim standardom EU za varstvo delavcev v okviru *direktive o napotitvi delavcev*, je bilo jasno, da mikropodjetij ni mogoče izključiti. To je zato, ker so družbe „poštni nabiralnik“ že skoraj po sami definiciji mikropodjetja in bi njihovo izvzetje ogrozilo glavni cilj ukrepa, tj. odpravo nepoštenih poslovnih praks in nepravilna obravnava zaposlenih.
- V predlogu Komisije za novo *uredbo o predhodnih sestavinah za prepovedane droge* ni bilo mogoče izključiti mikropodjetij v celoti, ker bi s tem ustvarili enostaven način, kako ogroziti cilje zakonodaje. Prekupčevalci bi se lahko ustanovili kot mikros subjekti, da se izognejo nadzoru s strani organov. Hkrati pa obstoječi zakonodajni okvir že izpolnjuje posebne potrebe mikropodjetij, saj obstoječi pragi omogočajo podjetjem, ki prodajajo ali kupujejo predhodne sestavine v omejenih količinah, da so izključena iz večine obveznosti.

⁹ Predlog Komisije za uredbo o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št 3821/85 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu in o spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta, COM(2011) 451.

¹⁰ COM(2012) 11.

¹¹ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov z dne 14. novembra 2012, COM(2012) 614 final.

¹² Družba „poštni nabiralnik“ je družba, ustanovljena z namenom izkoristiti zakonodajne vrzeli, čeprav sama strankam ne nudi nobenih storitev, temveč je le fasada za storitve, ki jih opravlja njen lastnik. Takšne družbe so običajno zelo majhne in pogosto upravljajo le poštni nabiralnik, zato tudi tako ime.

¹³ Družbe, formalno ustanovljene v eni državi članici, ki nima povezave z njihovimi dejavnostmi, da bi se izognile pravni ureditvi druge države članice.

3. Poudarek na manj strogih zakonskih predpisih za MSP

Kadar izjeme niso mogoče, se zakonodajni predlogi poskušajo prilagoditi MSP, na primer z uvedbo svežnja manj strogih zahtev za mala podjetja, nižjimi pristojbinami itd¹⁴.

Primeri manj strogih zakonskih predpisov za MSP, ki jih je nedavno sprejel zakonodajalec EU in so pred kratkim začeli veljati, ali pa jih države članice trenutno uvajajo:

- Čeprav to ni njihova dolžnost, naj bi MSP izvedla energetski pregled v skladu z novo Direktivo o energetski učinkovitosti 2012/27/EU. Države članice lahko vzpostavijo programe podpore za MSP, vključno s kritjem stroškov energetskega pregleda in izvajanja stroškovno zelo učinkovitih revizijskih priporočil, če so MSP sklenila prostovoljne sporazume.
- Mikropodjetja lahko zdaj izberejo preprostejši način, da dokažejo, da vsi unikatni *gradbeni proizvodi*, ki jih dajejo na trg, izpolnjujejo veljavne standarde v skladu z Uredbo 305/2011.

Primeri manj strogih zakonskih predpisov za MSP, ki jih je predlagala Komisija, in so zdaj v zakonodajnem postopku EU:

- Komisija je predstavila predloge, da bi MSP olajšala sodelovanje pri javnih naročilih. Ponudniki na javnih razpisih lahko predložijo samostojne izjave namesto izvornih dokumentov ali potrdil in tako dokažejo, da izpolnjujejo merila ustreznosti. Izvirne dokumente mora predložiti le izbrani ponudnik. Spodbujala se bo delitev razpisov na manjše sklope. Skupaj z večjo uporabo e-javnega naročanja bi ta posodobljena pravila v predlagani *direktivi o javnih naročilih*¹⁵ olajšala udeležbo MSP pri naročilih v vrednosti približno 18 % BDP EU.

Poleg tega del zakonodaje EU prepušča vsaki državi članici, da sama odloča o uvedbi manj strogih zakonskih predpisov za MSP (na primer na področju obveščanja delavcev in posvetovanja z njimi¹⁶, higiene živil¹⁷, ravnanja z odpadki¹⁸ in letnih računovodskih izkazov¹⁹).

¹⁴ COM(2011) 803, stran 6.

¹⁵ COM(2011) 896.

¹⁶ Direktiva 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci.

¹⁷ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane; Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil; Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora; Uredba (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi.

¹⁸ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih.

¹⁹ Direktiva 2012/6/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o spremembah Direktive Sveta 78/660/EGS o letnih računovodskih izkazih posameznih vrst družb, v zvezi z mikrosubjekti.

4. Kazalniki uspešnosti MSP

Komisija vsako leto izda kazalnike uspešnosti²⁰, ki zajemajo zakonodajne pobude, od katerih se pričakuje znaten vpliv na MSP. Kazalniki omogočajo vsem zainteresiranim stranem, vključno z mrežo nacionalnih odposlancev MSP, da ugotovijo, kje in kako napreduje zakonodaja na ravni EU, ki zadeva MSP. Omogočajo spremljanje poteka zakonodajnega cikla od predloga Komisije do izvajanja v državah članicah. Opredeljujejo glavna vprašanja in navajajo stališča glede teh vprašanj skozi ves zakonodajni cikel ter označujejo povečano ali zmanjšano upravno breme v različnih fazah, od sprejetja s strani Komisije pa do izvajanja. Spremljanje izvajanja v državah članicah bo omogočilo, da bodo rezultati na ravni neposrednega vpliva na podjetja ocenjeni na podlagi najboljših praks²¹. To bo pokazalo, kako različni pristopi k izvajanju vplivajo na splošne rezultate.

Glavni pravni akti in zakonodajni predlogi, ki jih kazalniki uspešnosti pozorno spremljajo, so bili navedeni v poročilu iz novembra 2011 z naslovom „Zmanjševanje upravnega bremena za MSP – Prilagoditev predpisov EU potrebam mikropodjetij“²². Od 13 navedenih pobud je Komisija sprejela 3 predloge²³, ki so vključeni v letošnje kazalnike uspešnosti. Kazalniki prav tako poročajo o drugih pobudah, za katere se je leta 2012 ugotovilo, da bistveno vplivajo na MSP.

5. Podpora MSP in posvetovanje z njimi

5.1 Posvetovanje z MSP – splošni vidiki

MSP in organizacije, ki zastopajo njihove interese, želijo vedeti, katere nove zakonodajne pobude pripravlja Komisija, kakšen učinek bi lahko imele in v kateri fazi pripravljalnega postopka lahko predložijo svoja stališča. Pozdravile so objavo načrtov in številne MSP so zaprosile za zgodnejše obveščanje o prihodnjih posvetovanjih. Komisija posodablja svoje standarde za posvetovanja in predvideva sprotno objavo načrtovanih posvetovanj na spletišču „Vaš glas v Evropi“. Ustanovila je tudi mehanizem opozarjanja v registru za preglednost, da tako obvešča zainteresirane strani o načrtih in prihodnjih posvetovanjih.

Akt za mala podjetja je tudi vzpostavil močne mehanizme upravljanja, ki temeljijo na tesnem sodelovanju z državami članicami in interesnimi skupinami MSP. Izvajanje Akta za mala podjetja zdaj podpirajo odposlanci MSP, tj. mreža predstavnikov držav članic na visoki ravni. Imenovanje ene same kontaktne točke za vsa vprašanja, povezana z Aktom za mala podjetja v državah članicah, je okrepilo uporabo načel Akta in državam članicam omogoča izmenjavo najboljših praks. Poslovne organizacije, ki zastopajo MSP na evropski ravni, sodelujejo kot opazovalke na sestankih mreže, da bi zainteresirane stani tako bile vključene neposredno. Cilj teh dejavnosti je zagotoviti, da z večjo izmenjavo najboljših praks zmanjšanje upravnega bremena postane prednostna naloga v državah članicah. Mreža je bila na primer ključna pri

²⁰ Glej delovni dokument služb Komisije, ki je priložen temu sporočilu.

²¹ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/best_practice_report_en.htm

²² Glej Prilogo II k Sporočilu Komisije COM (2011) 803.

²³ Predlog revidirane direktive o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov (COM(2012) 11) in predlog revidirane direktive Evropskega parlamenta in Sveta o javnih naročilih (COM(2011) 896). Predlog revidirane direktive o odpadni električni in elektronski opremi je že privedel do revidirane Direktive 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO).

zmanjšanju časa, potrebnega za ustanovitev podjetja v Evropi²⁴. Poleg tega je Komisija predlagala, da se imenovanje odposlanca MSP in izvajanje testa MSP s strani držav članic uvedeta kot merili za pridobitev podpore za MSP iz Evropskega sklada za regionalni razvoj²⁵.

Redna letna srečanja med združenji MSP in Komisijo zdaj potekajo tudi zato, da se opredelijo in spremljajo ustrezne prednostne pobude za MSP iz delovnega programa Komisije za MSP (glej Prilogo II k delovnemu dokumentu služb Komisije, priloženemu temu sporočilu). Komisija uporablja Evropsko podjetniško mrežo (EEN) za neposredno posvetovanje z MSP in mikropodjetji o prihodnji zakonodaji (posvetovanje s „sveti MSP“) in za zbiranje povratnih informacij o obstoječi zakonodaji EU (zbirka podatkov „povratne informacije MSP,“). Poslovne organizacije in države članice so pozdravile ta razvoj, saj je pomemben za politiko MSP.

Poleg tega je Komisija leta 2012 organizirala konference za MSP iz Nemčije, Nizozemske, Švedske, Združenega kraljestva, Poljske in Italije. Na konferencah so podjetniki MSP lahko izpostavili svoje pomisleke na različnih področjih, kot so delovno pravo, predpisi za trženje proizvodov in povezani postopek določanja evropskih standardov o proizvodih, ki potrjujejo skladnost proizvodov z zakonodajnimi zahtevami, zdravje in varnost, okolje, DDV in higiena živil ter označevanje. Konference so tudi omogočile neposredno razpravo ter izmenjavo podrobnih informacij in stališč. Zbrane informacije se zdaj tudi vnašajo v določanje in načrtovanje zakonodaje v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT).

Komisija se tudi redno posvetuje z organizacijami delodajalcev MSP prek posvetovanj socialnih partnerjev EU in prek dela evropskih odborov za socialni dialog. Združenja MSP dejavno prispevajo k opredelitvi in izvajanju delovnega programa evropskih socialnih partnerjev za obdobje 2012 – 2014²⁶.

Nazadnje se je na MSP osredotočila tudi skupina na visoki ravni za upravne obremenitve (HLGAB), tj. strokovna skupina, ustanovljena leta 2007, ki svetuje Komisiji glede zmanjševanja upravnih obremenitev kot posledice zakonodaje EU. Komisija je nedavno podaljšala mandat skupine do oktobra 2014²⁷. Skupina bo svetovala o regulativnih ukrepih EU, ki sta jih sprejela Parlament in Svet v okviru programa za zmanjšanje upravnih obremenitev, in preučila, kako je 27 držav članic izvedlo te ukrepe. Z MSP bo opravljeno posvetovanje glede obsega dejanske koristi, ki so jih sprejeti ukrepi imeli za MSP. To delo bo olajšalo izmenjavo informacij med državami članicami o različnih načinih izvajanja zakonodaje EU in prispevalo k boljšemu razumevanju končnega učinka sprejetih ukrepov.

5.2 Posvetovanje „Top-10“

Komisija je prek odprtega spletnega posvetovanja po vsej EU, ki je potekalo od oktobra do decembra 2012, pozvala MSP in organizacije, ki zastopajo njihove interese, da opredelijo deset področij ali zakonodajnih aktov EU, za katere menijo, da so najbolj obremenjujoči. Lahko so izbirali na podlagi nepopolnega seznama, ali pa so prijavili lastne predloge. Svoje

²⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/start-up-procedures/progress-2011/index_en.htm

²⁵ COM(2011)615 final/2

²⁶ http://www.ueapme.com/IMG/pdf/EUSD_work_prog_2012-2014.pdf

²⁷ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/ind_stakeholders/ind_stakeholders_en.htm

izbire jim ni bilo treba utemeljiti ali razložiti, čeprav so nekateri to storili. Ni jim bilo treba tudi natančno določiti, ali breme izhaja iz nacionalne zakonodaje ali iz zakonodaje EU. Posvetovanje je MSP omogočilo, da Komisiji neposredno izrazijo svoje pomisleke.

Delovni dokument služb Komisije, priložen k temu sporočilu, povzema rezultate teh posvetovanj. Celoten sklop odgovorov se trenutno ocenjuje, nadaljnji ukrepi pa bodo opredeljeni kot del programa ustreznosti predpisov Komisije (glej poglavje 6 spodaj)²⁸.

Posvetovanje Top-10 je dalo skupno 1 000 odgovorov²⁹, vključno z odgovori posameznih MSP (več kot 600 odgovorov od MSP s sedežem v EU, od tega 40 % mikropodjetij) in organizacij, ki zastopajo interese MSP na različnih ravneh v EU (skoraj 150 odgovorov). Odzivi so prišli iz skoraj vseh držav članic EU (iz 3 držav članic (BE, DE in IT) je bilo več kot polovico odgovorov od posameznih MSP) in tudi iz nekaterih držav, ki niso članice EU, zlasti Turčije.

Področja zakonodaje in tudi zakonodajni akti EU, ki jih je izpostavilo največje število posameznih MSP in organizacij, ki jih zastopajo, so naštetih v Prilogi III (glej delovni dokument služb Komisije, priložen k temu sporočilu).

REACH (registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje kemikalij – Uredba (ES) št. 1907/2006) je bil ukrep EU, ki so ga posamezna MSP in organizacije, ki zastopajo njihove interese, navedli najpogosteje. Obe skupini vprašanih sta izpostavili tudi: zakonodajo o DDV³⁰, direktivo o splošni varnosti proizvodov (Direktiva 2001/95/ES), direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij (Direktiva 2005/36/ES) in direktivo o varstvu podatkov (Direktiva 95/46/ES). Čeprav sta obe skupini vprašanih omenjali različne specifične zakonodajne ukrepe, sta obe izpostavili zakonodajo o odpadkih³¹ in zakonodajo, povezano s trgovino dela³². Zakonodaja o opremi v cestnem prometu za čas vožnje in počitka (Uredba (EGS) št. 3821/85), postopki za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (Direktiva 2004/18/ES) ter posodobljen carinski zakonik (Uredba (ES) št. 450/2008) so bili tudi uvrščeni med Top-10.

6. Odziv na posvetovanja z MSP

Komisija meni, da so rezultati posvetovanj pomembno opozorilo glede pomislekov MSP. Komisija bo v zvezi s temi posvetovanji nadalje ukrepala na različne načine.

²⁸ COM(2012) 746 final http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/com_2013_en.pdf

²⁹ Celotni rezultati posvetovanja so bili objavljeni na spletišču Vaš glas v Evropi.

³⁰ Skupni sistem davka na dodano vrednost - Direktiva Sveta 2006/112/ES; vračilo davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici vračila, ampak v drugi državi članici – Direktiva Sveta 2008/9/ES.

³¹ Pošiljke odpadkov – Uredba (ES) št. 1013/2006, Okvirna direktiva o odpadkih – Direktiva 2008/98, in seznam odpadkov – Odločba Komisije 2000/532/ES.

³² Ukrepi za spodbujanje izboljšav pri varnosti in zdravju delavcev pri delu – Direktiva 89/391/EGS: direktiva o napotitvi delavcev – Direktiva 96/71/ES; in direktiva o delovnem času – Direktiva 2003/88/ES so bile vse omenjene v odgovorih na posvetovanje. Pri razvrščanju posameznih MSP in organizacij, ki predstavljajo MSP je bila Direktiva 89/381/ES na 6. oziroma 3. mestu; Direktiva 96/71 je bila na 19. oziroma 8. mestu in Direktiva 2003/88/ES na 5. oziroma 7. mestu.

Prvič, delo že poteka glede več zakonodajnih aktov, ki so bili opredeljeni med posvetovanjem Top-10:

- *Registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje kemikalij (REACH)* – Uredba (ES) št. 1907/2006: Pregled je bil končan leta 2012 in sprejet v začetku leta 2013. Podprt je bil s številnimi tematskimi študijami, v katerih je sodelovalo več kot 1 600 podjetij. Pregled ugotavlja, da REACH dobro deluje in dosega vse cilje, ki jih je trenutno mogoče oceniti³³. Vendar tudi poudarja, da je bil delež bremena pri doseganju ciljev glede MSP nesorazmeren, in da se je treba posvetiti temu vprašanju, ker bo naslednja faza registracije snovi do leta 2018 vključevala mnogo več MSP. Zato Komisija ugotavlja, da spremembe v normativnem delu uredbe REACH ne bodo predlagane, vendar predlaga posebna priporočila za zmanjšanje učinka uredbe na MSP. Vendar bi bilo treba poudariti, da se v okviru spremembe Uredbe (ES) št. 340/2008 obravnava predlog za prilagoditev stopenj pristojbin, ki se plačujejo Evropski agenciji za kemikalije (ECHA), glede na velikost podjetja.
- *Skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV) – Direktiva Sveta 2006/112/ES*: Komisija je izdala obvestilo³⁴, s katerim poziva k enostavnejšemu ter bolj zanesljivemu in učinkovitemu sistemu DDV, ki je prilagojen enotnemu trgu. Sveženj ukrepov, ki ga je predlagala Komisija leta 2012 za nemoteno uvedbo mini enotnih vstopnih točk v letu 2015, da bi obdavčevanje telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronskih storitev postalo prijaznejše za MSP, in sicer tako da bi ponudnikom storitev omogočilo izpolnjevanje njihovih obveznosti povsod v EU s predložitvijo ene same napovedi DDV in plačila v državi članici, v kateri imajo sedež. Komisija si bo prizadevala za razširitev teh „enotnih vstopnih točk“. Nedavna izboljšava je v tem, da zakonodaja³⁵ od januarja 2013 omogoča državam članicam, da uvedejo neobvezen sistem, po katerem lahko podjetja z letnim prometom manj kot 2 000 000 EUR odložijo plačilo DDV zadevnemu davčnemu organu, dokler niso dejansko prejela plačila od svojih strank (računovodenje na podlagi plačil). Komisija je tudi spodbudila izboljšave direktive o vračilu, da bi zagotovila njeno predvideno uporabo in lažjo elektronsko oddajo zahtevkov za vračilo DDV.
- *Direktiva 2001/95/ES o splošni varnosti proizvodov (GPSD)*: Kot del „svežnja za varnost proizvodov in nadzor trga“, sprejetega 13. februarja 2013, Komisija predlaga, da se Direktiva 2001/95/ES in Direktiva 87/357/EGS o izdelkih, podobnim živilom, razveljavita in nadomestita z uredbo o varnosti potrošniških proizvodov. Zaradi vsebine in cilja predlagane uredbe, MSP ni mogoče izvzeti iz njenih zahtev, ker se morajo pravila za zaščito zdravja in varnosti oseb uporabljati ne glede na velikost gospodarskega subjekta. Vendar sveženj jasno kaže na to, da Komisija pripisuje velik pomen potrebam malih podjetij ter zagotavlja svetovanje in pomoč, ki sta potrebna za uskladitev s pravili.
- *Postopki za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev – Direktiva 2004/18/ES*: Komisija je leta 2011 predlagala novo direktivo o javnih naročilih³⁶, ki je še vedno predmet razprave v zakonodajnem postopku EU v Parlamentu in Svetu. Direktiva bi

³³ COM(2013) 49.

³⁴ COM(2011) 851.

³⁵ Direktiva 2010/45/ES.

³⁶ COM(2011) 896.

olajšala udeležbo MSP v naročilih zaradi bistvene poenostavitve postopkov, vključno s samostojnimi izjavami in spodbujanjem manjših naročil.

- *Ukrepi za spodbujanje izboljšav pri varnosti in zdravju delavcev pri delu – Direktiva Sveta 89/391/EGS*: Komisija je leta 2012 začela izčrpno vrednotenje politike, da bi ocenila ustreznost, učinkovitost in skladnost osnovne direktive ter več kot 20 hčerinskih direktiv. Rezultati se pričakujejo leta 2015.
- *Zakonodaja EU o odpadkih*: Komisija bo leta 2013 začela izčrpen pregled politike in zakonodaje EU o odpadkih, ki zajemata ključne cilje v okvirni direktivi o odpadkih, direktivi o odlagališčih in direktivi o embalaži in odpadni embalaži, naknadno vrednotenje („preverjanje ustreznosti“) petih direktiv, ki obravnavajo ločene tokove odpadkov, ter oceno, kako na najboljši način rešiti problem plastičnih odpadkov.
- *Direktiva o delovnem času – Direktiva 2003/88*: Komisija je leta 2010 izvedla izčrpen pregled te direktive in ugotovila, da je potrebna revizija. Evropski socialni partnerji so se odzvali na posvetovanje tako, da so privolili v pogajanja glede pogojev revizije. Vendar pa so socialni partnerji pred kratkim sporočili, da so bila pogajanja prekinjena brez dogovora. Komisija trenutno preučuje, kako nadaljevati.
- *Nadzorne naprave v cestnem prometu za čas vožnje in počitka (Uredba Sveta (EGS) št. 3821/85*: Komisija je leta 2011 predlagala novo uredbo³⁷, ki je še vedno predmet razprave v Parlamentu in Svetu. MSP bi imela od tega koristi, ker nekaterim vrstam vozil, ki se vozijo v območju manj kot 100 km od kraja, kjer se nahaja njihovo podjetje, ne bi bilo treba imeti tahografa.
- *Priznavanje poklicnih kvalifikacij – Direktiva 2005/36/ES*: Komisija je leta 2011 predlagala novo direktivo³⁸, ki posodablja sedanjo direktivo. Še vedno je predmet razprave v Parlamentu in Svetu. Bila bi v pomoč MSP, ker bi spodbujala mobilnost delavcev z uvedbo evropske poklicne izkaznice in drugimi ukrepi. Izkaznica bi organom držav članic, ki urejajo te dejavnosti, omogočila lažjo in hitrejšo izvedbo formalnih postopkov pri priznavanju kvalifikacij, ki so jih strokovnjaki pridobili v drugih državah članicah. Uspeh in časovni okvir zaposlovanja posameznikov ima lahko sorazmerno večji učinek na manjše operaterje.

Drugič, rezultati bodo upoštevani pri določanju zakonodaje EU, ki se izvaja v okviru nedavno napovedanega programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT)³⁹. Program bo najprej zahteval določanje zakonodajnih in političnih področij, da se ugotovijo morebitne preobremenitve, neskladja, vrzeli, neučinkoviti ukrepi ter kumulativni učinki in tako dosežejo koristi na najučinkovitejši način. Pozornost bo posvečena morebitnemu upravnemu bremenu zaradi načina izvajanja zakonodaje EU na nacionalni in podnacionalni ravni. Program bo upošteval posebnosti MSP in pomen stabilnosti zakonodaje, ki je bil izpostavljen v mnogih posvetovanjih z MSP.

³⁷ COM(2011) 451.

³⁸ COM(2011) 883 final.

V nekaterih primerih bo na podlagi rezultatov določanja zakonodaje mogoče najaviti, da se lahko hitro predloži predlog za revizijo zakonodaje, ker obstajajo jasni dokazi, da je treba znižati/poenostaviti zakonodajne stroške. V drugih primerih bo morda potrebno podrobno vrednotenje, ker obstaja splošna možnost poenostavitve pravil in zmanjšanja upravnega bremena, vendar je potrebna nadaljnja ocena. Spet v drugih primerih morda ne bodo potrebni nobeni takojšnji nadaljnji ukrepi, na primer, če se zakonodaja ali področje zakonodaje štejeta za stroškovno učinkovita ali če je še prezgodaj za oceno rezultatov ali stroškovne učinkovitosti.

REFIT bo tudi zagotovil usklajevanje in določanje prednostnih nalog pri pregledu pravnega reda EU, ki se je začel leta 2011, da se okrepi uporaba načela „najprej pomisli na male“ in opredelijo morebitne nadaljnje izjeme ali zmanjšanje bremena za MSP, zlasti za mikropodjetja.

Večletni načrti REFIT bodo objavljeni, zainteresirane strani ter druge zainteresirane osebe pa bodo lahko predložile svoje pripombe. To bo zainteresiranim stranem, vključno z MSP in mikropodjetji, omogočilo boljše razumevanje in večji prispevek k delu Komisije.

Določanje in večletno načrtovanje programa REFIT bo upoštevalo delo, kateremu se je Komisija že zavezala, bodisi zaradi pravnih zahtev v obstoječi zakonodaji EU o študijah, ocenah ali poročilih, bodisi zaradi obstoječih ocenjevalnih programov. Komisija se zavezuje, da bo bolj na široko ocenjevala, ali je zakonodaja EU dosegla svoje cilje in ali se lahko pridobijo enake koristi ter dosežejo enaki rezultati na enostavnejši in cenejši način⁴⁰. Preučila bo tudi, ali MSP brez težav razumejo in izvajajo nek zakonodajni akt in kaj bi bilo treba izboljšati. Če takšne ocene odkrijejo možnost za manj stroge zakonodajne predpise, bi to lahko sprožilo revizijo v smeri prijaznejše zakonodaje za MSP ob spoštovanju obveznosti posvetovanja na nekaterih področjih politike, kot to določajo Pogodbe, in ob upoštevanju mnenja drugih ustreznih zainteresiranih strani.

7. Naslednji koraki

Komisija bo še naprej pozorno spremljala MSP pri oblikovanju in pregledu svoje politike. Program REFIT se bo izvajal postopoma glede na rezultate, vključno s kazalniki uspešnosti MSP, ki bodo objavljeni vsako leto in na katere bodo zainteresirane strani lahko predložile svoje pripombe. Posvetovanja in dialog med MSP in Komisijo se bodo dodatno izboljšali prek odposlancev MSP, večje uporabe Evropske podjetniške mreže in konferenc za MSP ter v okviru posvetovanj s socialnimi partnerji. Komisija bo dodatno okrepila načine pridobivanja podatkov in mnenj od MSP, ko bo revidirala svoje smernice za vrednotenje in smernice za ocene učinka leta 2013 oziroma 2014. To analitično delo zahteva dobro zbirko dokazov in statističnih podatkov, da bi se lahko v celoti upoštevali učinki na MSP.

Upravljanje in mehanizmi posvetovanja v okviru Akta za mala podjetja za Evropo bodo imeli ključno vlogo pri prizadevanjih za zmanjšanje upravnega bremena za MSP ter zagotovili obsežna posvetovanja in sodelovanje z zainteresiranimi stranmi MSP, vključno z državami članicami. Mreža nacionalnih odposlancev MSP bo še naprej pomembno prispevala k spremljanju delovnega programa Komisije glede učinkov na MSP in zagotavljanju, da zmanjšanje upravnega bremena postane prednostna naloga v državah članicah prek okrepljene

⁴⁰ COM(2012) 746. Glej tudi poglavje 7.

izmenjave najboljših praks. Nadaljevala se bodo redna srečanja z združenji MSP za pozorno spremljanje uporabe načela „najprej pomisli na male“ v prihodnjih pobudah Komisije, ki so bile opredeljene kot prednostne. Komisija bo še naprej krepila Evropsko podjetniško mrežo (EEN), da bo še sposobnejša zagotavljati razlago zakonodaje EU in pridobivati mnenja MSP o zakonodaji EU prek svetov MSP.

Upoštevanje sektorja MSP je skupna misija. Evropski parlament in Svet naj zagotovita, da bodo imela MSP koristi od zakonodaje EU, in tudi da v zakonodajnem postopku EU ne bo dodano nobeno nepotrebno breme za MSP. Države članice pa naj uporabijo obstoječe možnosti v zakonodaji EU, da zmanjšajo morebitna bremena za MSP.

Delovni dokument služb Komisije

Kazalniki uspešnosti MSP

Prednostne zadeve za MSP v delovnem programu Komisije za leto 2013

Rezultati posvetovanja Top-10